Ločevanje odpadkov po novem

ZeroWaste

ZRS Bistra
P T U J

ZA RECIKLIRANJE POTREBUJEMO SODOBNE OKOLJSKE TEHNOLOGIJE

Z ločenim zbiranjem odpadkov na izvoru preprečimo odlaganje potencialno koristnih odpadkov na odlagališče. V vsakem gospodinjstvu nastajajo odpadki, ki jih je mogoče s pravilnim ravnanjem ponovno uporabiti ali reciklirati. Odpadki v tem primeru predstavljajo sekundarne surovine, s katerimi nadomestimo osnovne surovine, pri tem pa varujemo okolje in ohranjamo naravne vire, saj se pri recikliranju porabi manj energije, vode in naravnih virov za nove izdelke. Naraščanje količin odpadkov prispeva k temu, da obstoječi sistemi ravnanja z odpadki, zgrajeni na načelu linearnosti, danes ne morejo več slediti tej rasti. Zato je potrebna sprememba v načinu dojemanja odpadkov. Trajnostno ravnanje z odpadki zahteva premik od upravljanja z odpadki (kako bomo ravnali z odpadki) k ohranjanju virov (kako bomo preprečili nastajanje odpadkov in ohranili naravne vire).

Od linearnega načina razmišljanja moramo preiti h krožnemu, cikličnemu: zapreti moramo snovni tok od proizvodnje surovin do odpadka tako, da se surovine vrnejo na začetek proizvodnega kroga, še preden postanejo odpadek, namenjen na odlagališče - z minimalnimi možnimi emisijami in s tem tudi najmanjšo količino negativnih učinkov na okolje. Zmanjšanje uporabe novih naravnih virov, ki vstopajo v proizvodno verigo, je namreč povezano s trajnim zmanjševanjem količin nastalih odpadkov. Vendar s tem ne prihranimo samo virov, marveč tudi energijo, potrebno za proizvodnjo surovin, njihov transport, predelavo in pripravo za proizvodnjo.

Dosedanji sistem ločenega zbiranja odpadkov smo nadgradili in izboljšali v sistem od vrat do vrat. Ločeno zbiranje odpadkov od vrat do vrat pomeni, da se odpadki dosledno in pravilno ločujejo že na izvoru nastanka. Z uvedbo ločenega zbiranja odpadkov od vrat do vrat se je odstotek ločeno zbranih odpadkov nedvomno povečal, zaradi česar smo se tudi odločili, dan se vzporedno s tem zmanjša tudi število odvozov ostalih odpadkov.

Omogočili smo, da se bodo odpadki ločeno zbirali že doma in jih tako ločene tudi oddajali kar od doma.

Edini del odpadkov, ki se ne zbira na domu je steklo.
Odpadke iz stekla edine še vedno zbiramo na ekoloških otokih, kjer jih lahko oddate. Cilj ločenega zbiranja odpadkov je zmanjšanje količine mešanih komunalnih odpadkov, ki se odlagajo na odlagališča, predelava teh odpadkov ter zmanjšanje onesnaženosti okolja.

Embalaža

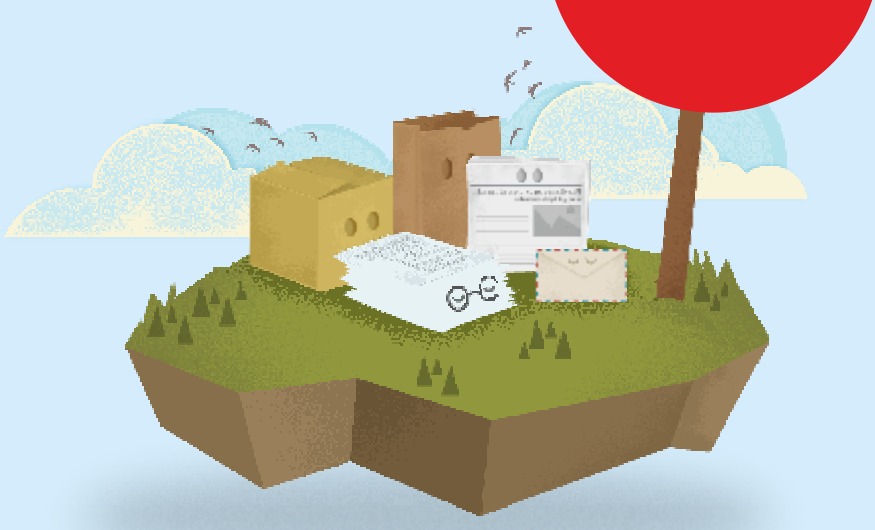
Odvoz: 1x na 4 tedne

Vsa embalaža (tudi pločevinke, razen papirnata):
plastenke pijač in živil, plastenke čistil in pralnih sredstev, pločevinke živil in pijač, konzerve, tetrapak, plastične vrečke in folije, stiropor, alu folija, jogurtovi in drugi plastični lončki

Posebej opozarjamo, da embalažo popolnoma izpraznite, sploščite in zložite, da boste lahko rumeno vrečo primerno napolnili.

Kaj se zgodi z odpeljanimi rumenimi vrečami
Vsebino rumenih vreč družbe za ravnanje z odpadno embalažo presortirajo v sortirnicah, kjer zaposleni razvrščajo odpadno embalažo glede na materiale iz katerih je izdelana. Posamezno vrsto ločeno zbrane embalaže odpeljejo na predelavo v tovarne. Sistem zbiranja odpadne embalaže v rumeno vrečo omogoča do 80 % zmanjšanje volumna mešanih komunalnih odpadkov, kar omogoča da zmanjšamo število oz. pogostost odvozov mešanih komunalnih odpadkov in s tem tudi količino odpadkov, ki bi jih sicer odložili na odlagališču.

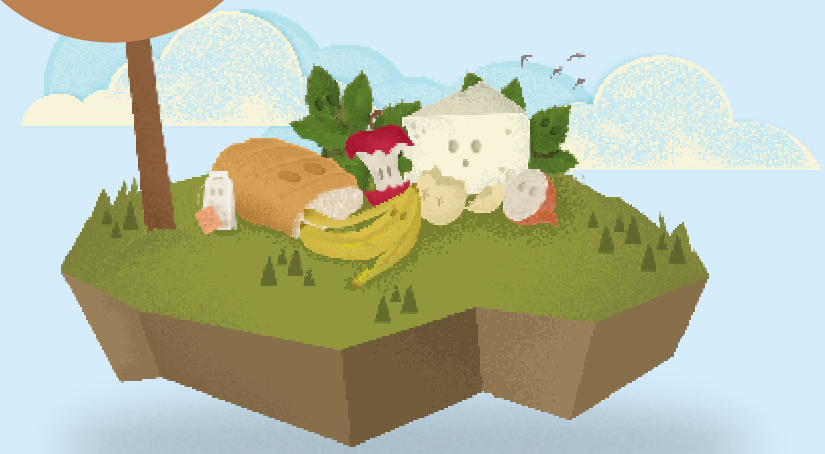
Papir

Odvoz: 1x na 4 tedne

Ves papir in karton:
časopise, revije, zvezke, knjige, prospekte, kataloge, pisemske ovojnice, pisarniški papir, ovojni papir, papirnate nakupovalne vrečke, kartonsko embalažo, lepenko, drugi karton, papirnata embalaža

Biološki

Odvoz: poleti 1x na teden; pozimi 1x na 14 dni

Kaj odlagamo

- Kuhinjske odpadke (vsi olupki in ostanki sadja, kuhinjski suhi odpadki, vsi ostanki hrane, zelenjavni odpadki, kavne usedline, filtri vrečk od čaja, jajčne lupine, pokvarjeni prehrambeni izdelki, robčki in papirnate brisačke)
- Vrtne odpadke (rože, plevel, veje, listje, pokošena trava, stara zemlja lončnic)

Ne smemo odlagati!

- Maščobe
- Cigaretni ogorki
- Kosti, meso
- Tekoči ostanki hrane
- Tekstil
- Iztrebki domačih živali
- Vrečke iz sesalca
- Plenice
- Pepel
- Papir in karton
- Odpadki iz plastike in folije
- Tetrapaki in ovojni papirji z plastiko

Odpadna olja in maščobe oddajamo na zbirni center.

Steklo

Oddaja na ekološki otok v posodo

Kaj oddajamo

- Steklenice za živila in pijače
- Kozarci za vlaganje
- Različna steklena embalaža kozmetike in zdravil
- Steklene votle posode

Ne smemo odlagati!

- Keramika
- Porcelan
- Glinasti izdelki
- Žično steklo
- Avtomobilsko steklo
- Ogledala
- Kristalno in ekransko steklo
- Steklo svetil
- Pleksi steklo
- Žarnice
- Okensko steklo
- Svetlobne in neonske cevi
- Pokrovi in odpadna embalaža od mleka in pijač

Žarnice in varčne žarnice ter sijalke oddate na zbirni center.

Ostalo

Odvoz: 1x na 4 tedne

Ostanek odpadkov:
plastificiran papir, manjše količine stiropora in zamaščene folije, plenice, ohlajen pepel, tkanine, usnje, šiviljski odpadki, vrečke iz sesalca, mačji pesek, kasete, filmi, fotografije, pluta, lepilni trakovi, smeti od pometanja, keramika, porcelan,tapete

Nevarne odpadke in vse neznane stvari odpeljemo na zbirni center.

Kosovni odpadki

1x letno akcija

Kaj sodi med kosovne odpadke?

Da

- kosi pohištva
- oprema toaletnih prostorov
- električna in elektronska oprema (hladilniki, zamrzovalniki, klimatske naprave za uporabo v gospodinjstvih, osebni računalniki, TV in radijski sprejemniki ter druga zabavna elektronika)
- vzmetnice
- štedilniki
- športna oprema (kolesa, smuči…)
- večji kosi različnih posod

Ne

- nevarni odpadki
- odsluženi avtomobili
- avtomobilske gume
- gradbeni odpadki (opeka, kosi betona, ometi, ploščice, instalacije, žlebovi, vrata, okna, razne ograje)
- kmetijski stroji
- mešani komunalni odpadki
- oblačila in tekstil
- biološko razgradljivi odpadki
- papir
- steklo

Nevarni odpadki

1x letno akcija - električna in elektronska oprema itd. Lahko jih oddate tudi v zbirnem centru.

Ravnanje z nevarnimi odpadki

V času akcije zbiranja nevarnih odpadkov in v zbirnem centru lahko oddate:

- topila, kisline, baze,
- fotokemikalije,
- baterije in akumulatorje,
- odpadke, ki vsebujejo živo srebro in druge težke kovine,
- lepila in smole,
- motorna olja in masti,
- barve, črnila,
- detergente, ki vsebujejo nevarne snovi,
- sredstva za varstvo rastlin,
- zdravila,
- les, ki vsebuje nevarne snovi,
- embalažo, ki vsebuje ostanke nevarnih snovi ali je z njimi onesnažena.

Z nevarnimi snovmi ravnajte previdno, dosledno upoštevajte proizvajalčeva navodila za uporabo, morebitne ostanke in embalažo nevarnih snovi oddajte v akciji zbiranja nevarnih odpadkov ali v zbirnem centru.

Pri ravnanju z nevarnimi snovmi in odpadki bodite še posebej pozorni na oznake za nevarnost, ki so predstavljene v tabeli na naslednji strani.

Vse drugo lahko brezplačno oddate na zbirni center CERO Gajke

Oddate lahko do 0,5 m3 odpadkov brez dodatnega plačila z dokazilom plačane zadnje položnice.

URNIKI ODVOZA

Odvoz mešanih komunalnih odpadkov, embalaže in papirja se vrši na isti dan. Na dan zbiranja na vašem odjemnem mestu ob posodi za mešane komunalne odpadke nastavite še rumeno in rdečo vrečo do 6.00 ure zjutraj.
Ob odvozu lahko oddate poljubno število rumenih vreč za embalažo ter rdečih vreč za papir.

Termine za vašo lokacijo najdete na spodnjem spletnem naslovu:
http://www.js-ptuj.si/index.php/termini-odvoza-odpadkov

ODDAJA ODPADKOV (navodila)

V blokih in večstanovanjskih stavbah oddate ločeno zbrane frakcije v posode pred zgradbo, kjer so posode postavljene v ekoloških otokih.
V naseljih s hišami pripravite ločene frakcije na dan odvoza na mesto, kjer so posode za odpadke.
Posode in vreče je potrebno na dan odvoza pripraviti na odjemno mesto do 6.00 ure zjutraj.

NAJPOGOSTEJŠA VPRAŠANJA

Kje lahko preverim termin odvoza odpadkov za našo ulico?
Aktualni termini odvozov so dosegljivi na http://www.js-ptuj.si/index.php/termini-odvoza-odpadkov

Kje dobim podatek, kateri odpadek sodi v katero posodo oz. vrečo?
Preglednica vrst odpadkov in posod, v katerih je potrebno te odpadke zbirati, se nahaja na http://www.js-ptuj.si/index.php/cero-gajke

Zakaj je potrebno v zbirnem centru za prepustitev odpadkov pokazati zadnjo položnico?
Odpadke lahko na zbirnem centru prepustijo tista gospodinjstva, ki so vključena v redni odvoz odpadkov. Zaradi navedenega zahtevajo zaposleni na zbirnem centru dokazilo prijave na odvoz z zadnjo položnico.

Na kakšen način lahko zagotovimo ločeno zbiranje bioloških odpadkov?
Povzročitelji odpadkov lahko sami izbirajo med dvema načinoma ločenega zbiranja tovrstnega odpadka, pri čemer zakonodaja postavlja hišno kompostiranje na prvo mesto, šele če to ni mogoče, pa prepuščanje odpadkov zbiralcu odpadkov.

Ekoloških otokov je premalo. Zakaj se ne postavljajo novi ekološki otoki, zlasti na območjih, ki so glede na količine odpadkov najbolj kritični?
Na območju Mestne občine Ptuj je postavljeno celo več ekoloških otokov, kot je predpisano z veljavno zakonodajo. Ponekod teh tudi ni mogoče postavljati, zlasti zaradi nerešenih lastniških vprašanj, oviranja prometa, ... Uveden je sistem t.i. "od vrat do vrat", s čimer lahko vsak uporabnik v največji možni meri odpadke ločuje že na izvoru.

Kakšni so dodatni stroški ločenega zbiranja bioloških odpadkov za tista gospodinjstva, ki se odločijo za prepuščanje teh odpadkov izvajalcu javne službe?
V kolikor se povzročitelj odpadkov ne odloči za hišno kompostiranje, lahko naroči namestitev posebne posode za biološke odpadke. Za namestitev in najem posode se zaračuna enkratni znesek v višini 10,80 EUR, sam odvoz teh odpadkov pa se posebej mesečno ne zaračunava.

Kje naročim zabojnik za biološko razgradljive odpadke?
Zabojnik za biološko razgradljive odpadke naročite s pisnim zahtevkom po pošti ali e-pošti: info@js-ptuj.si oz. na sedežu Javnih služb Ptuj d.o.o., Ulica heroja Lacka 3, 2250 Ptuj.

Ali se cena odvoza odpadkov zviša zaradi naročila zabojnika za biološko razgradljive odpadke?
Strošek, ki ga imate z naročilom posode, je 10,80 EUR za najem in dostavo zabojnika. Mesečni račun iz naslova odpadkov se zaradi dodatnega zabojnika za biološko razgradljive odpadke ne zviša.

Kako pogosto se vrši odvoz biološko razgradljivih odpadkov?
Odvoz bioloških odpadkov poteka od aprila do decembra 1 x tedensko, od decembra do aprila na 14 dni.

Katere odpadke smemo odlagati v zabojnik z nalepko BIO?
V zabojnik za biološko razgradljive odpadke spadajo biološko razgradljivi kuhinjski odpadki in zeleni vrtni odpad.

Ali potrebujem zabojnik za BIO odpadke, če imamo doma kompostnik? Če gospodinjstvo razpolaga z lastnim kompostnikom, ne potrebuje zabojnika za biološko razgradljive odpadke. Zabojnik za BIO odpadke je namenjen le tistim gospodinjstvom, ki nimajo možnosti lastnega kompostiranja.

Kam oddamo večje količine zelenega vrtnega odpada?
Večje količine zelenega vrtnega odpada je možno pripeljati v CERO Gajke brezplačno.

Delovni čas Centra za ravnanje z odpadki:
Letni delovni čas: od ponedeljka do petka od 08.00 do 20.00 ure, sobota od 08.00 do 14.00 ure
Zimski delovni čas (november – marec): od ponedeljka do petka od 08.00 do 17.00- sobota od 08.00 do 14.00

Ali smem v zabojnik za biološke odpadke odlagati odpadke kar z vrečko? Bioloških odpadkov nikoli ne odlagamo v plastičnih vrečkah. Lahko jih zbiramo in tudi odložimo v zabojnik za BIO odpadke v posebnih vrečkah, ki so v celoti izdelane iz biološko razgradljive folije.

ZELENI NASVETI ZA MANJ ODPADKOV IN VAROVANJE OKOLJA

Najboljši odpadek je tisti, ki sploh ne nastane.

Ločujmo odpadke in jih ne odmetavamo v naravi.

Kupujmo odgovorno:

- Izogibamo se izdelkom za enkratno uporabo.
- Če je na voljo, izberemo povratno embalažo.
- Hrane ne zavijamo v odvečno folijo ali papir. Uporabimo plastične posode za večkratno uporabo.
- Podarimo stvari, ki jih ne potrebujemo več.
- Ne pretiravamo, kupimo le tisto, kar potrebujemo.
- Preden gremo po nakupih, si napišemo nakupovalni seznam.
- Količino nakupov prilagodimo svojim potrebam.
- Pozorni smo na rok uporabe, še posebej pri hitro pokvarljivih izdelkih.
- V trgovino se odpravimo z nakupovalno vrečko za večkratno uporabo, vrečko ali nakupovalno torbo iz tekstila ali s košaro.
- Kupujemo okolju prijazne izdelke, ki so narejeni iz recikliranih materialov oziroma iz materialov, ki se lahko predelajo.
- Izogibamo se izdelkom, ki vsebujejo nevarne snovi.
- Izogibamo se uporabi pršil v dozah na potisni plin.
- Uporabljamo univerzalna čistila, ki so izdelana brez nevarnih agresivnih kemikalij, ali še bolje, uporabljajmo naravna čistila (sol, kis, limona).
- Kadar je možno, pijemo vodo iz pipe. Za na pot si nalijemo vodo v bidon ali stekleničko za večkratno uporabo.
- Na poštni nabiralnik nalepimo nalepko, da ne želimo prejemati reklam.
- Tiskamo obojestransko in le dokumente, ki jih zares potrebujemo.
- Če se le da, uporabljamo aparate/naprave, ki jih priključimo na električno omrežje. V kolikor aparat zahteva uporabo baterij, se odločimo za takšne, ki jih lahko ponovno napolnimo (rechargeable).

SPODBUJAMO HIŠNO KOMPOSTIRANJE

Praktični nasveti za kompostiranje:
Kompostnik postavimo na polsenčen del vrta, zaščiten pred vetrom. Postavimo ga direktno na zemljo in ga ne podlagamo z betonom ali drugim materialom, saj je pomembno, da mikroorganizmi in ostali talni organizmi (deževniki, stonoge, različni hroščki…), ki pomagajo razgrajevati biološko razgradljive odpadke, neovirano prehajajo iz tal v kompost.

Vir: http://bio-vrt.blogspot.com/2010/02/kompost.html

Na dno naložimo grobi material (tanjše veje), kar zagotavlja zračenje. Nadaljujemo z oblikovanjem kupa iz organskega materiala. Med posamezne plasti je priporočljivo dodajati hlevski gnoj in ostanke starega komposta. Proces kompostiranja oz. razgradnje organskih snovi se bo pričel spontano. Občasno poskrbimo za zračenje tako, da kup obrnemo oz. premečemo in poskrbimo za primerno vlago.
Leseni ali plastični kompostnik lahko kupimo v specializirani trgovini ali si ga izdelamo sami.

Na kompostni kup lahko odlagamo enake odpadke, kot jih sprejema rjavi zabojnik.

PONOVNA UPORABA

Ste se vprašali, kam s predmeti, ki jih ne potrebujete več, a so še uporabni?

Izdelke in predmete, ki niso poškodovani lahko pripeljete v Zbirni center Gajke, kjer je urejen kotiček ponovne uporabe. Ponovna uporaba ima prednost pred recikliranjem, saj rabljena oprema z obnovo in popravilom »dobi novo življenje«.

Kaj se najpogosteje ponovno uporabi?

- Pohištvo - omare, postelje, mize, stoli, sedežne garniture, regali, pisalne mize, predalniki, vrata, vrtne garniture, pomivalna korita, kuhinjski sestavi…),
- Gospodinjski aparati - hladilniki, štedilniki, pečice, pralni stroji, sušilni stroji, pomivalni stroji, zamrzovalniki, sesalci, mešalniki, mikrovalovne pečice,
- Oprema za dom - posoda, jedilni pribor, kozarci, skodelice, okrasni predmeti, lestenci, svetilke, košare, slike, ure, ploščice, ogledala, karnise, obešalniki,
- Knjige, športna oprema in igrače, računalniška oprema in zabavna elektronika - računalniki, tipkovnice, monitorji, miške, tiskalniki, radijski sprejemniki, glasbeni stolpi, televizorji, glasbila, fotoaparati, kamere, telefoni, mobilni telefoni.
- Orodja in stroji - vrtno orodje, ročno orodje, električno ročno orodje

POMEN NEKATERIH OZNAK NA EMBALAŽI

Slika opozarja, da se embalaže ne odmetava kjerkoli, temveč se jo odda na ustrezno mesto.

Zelena pika je znak, ki označuje, da je embalaža izdelka vključena v sistem ravnanja z odpadno embalažo ter da se zbira, ponovno uporabi, reciklira ali drugače ustrezno predela.

Znak prečrtan smetnjak na kolesih označuje, da se mora izdelek odložiti ločeno. Večinoma se pojavlja na električni in elektronski opremi.

Embalaža, na kateri je simbol s krožnico, je delno ali v celoti izdelana iz recikliranega materiala.

Trikotnik je mednarodni simbol, ki nam pove, da izdelek lahko recikliramo. V sredini trikotnika je napisana številka, spodaj pa kratica, ki označuje vrsto materiala, iz katerega je embalaža narejena. Oznake se nanašajo na različne vrste materialov.

ZBIRNI CENTER CERO GAJKE
Dornavska 26

Delovni čas:

- poleti: pon.-pet. od 8 - 20 ure in sobota 8 – 14 ure
- pozimi: pon.-pet. od 8 - 17 ure in sobota 8 – 14 ure.

Dodatne informacije:

- pon, tor, čet: 8:00 - 15:00,
- sreda: 8:00 - 17:00 in
- petek: 8:00 - 13:00

Telefon: 02 / 620 73
E-pošta: info@js-ptuj.si

javne službe ptuj

RZNO